

GASD

Goudse Adviesraad Sociaal Domein

Aan: het college van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Gouda
Postbus 1086
2800 BB Gouda

Betreft: advies Cultuurnota

Gouda, 10 april 2017

Geacht College,

Gaarne maakt de Goudse Adviesraad Sociaal Domein hierbij gebruik van de mogelijkheid om zijn mening te geven over de onlangs uitgebrachte nota Het Cultureel Vermogen van Gouda, en dan met name over de paragraaf die handelt over de relatie met het sociaal domein.

Cultuur is een waarde op zich maar is ook van grote betekenis voor het sociale domein. Cultuur ontroert of verwondert, irriteert ook soms, of het nu om het lezen van een boek, (het zelf maken van) muziek, een toneelvoorstelling of beeldende kunst gaat. Maar bijna altijd wordt er aan de belevingswereld van een mens iets toegevoegd. Cultuur reikt een nieuw perspectief aan, maakt het mogelijk dat je anders naar de wereld kan kijken. En dan verliezen de oude grenzen van het denken hun beperkende betekenis. Je wereld wordt als het ware groter en dat geeft ruimte voor nieuwe ideeën en keuzes. Je krijgt meer oog voor andere dingen, je wordt nieuwsgieriger naar zaken die zich tot dan toe buiten je dagelijkse leefwereld afspeelden.

Cultuur werkt – anders gezegd - geestverruimend omdat je keuzes niet alleen meer gebaseerd zijn op gewoonte of vooroordeel, maar een veel breder referentiekader hebben.

Daardoor bevordert cultuur ook het zelfvertrouwen en de mentale lenigheid van mensen. Zelfredzaamheid en eigen regie worden er positief door beïnvloed. Het maakt dat mensen meer kans hebben op een autonoom bestaan. Daarom is in het bijzonder voor groepen in de Goudse samenleving die er tot nu toe niet of te weinig mee te maken hebben gehad, cultuurdeelname van grote betekenis.

Vanuit deze grondgedachte heeft de GASD naar de Cultuurnota gekeken. De GASD heeft daarbij een brede opvatting van cultuur voor ogen. Die opvatting weerspiegelt zich bijvoorbeeld in de GoudaPot, een prachtig instrument op het grensvlak van cultuur en maatschappij dat belangrijke positieve gevolgen heeft voor de sociale samenhang in buurten.

In het licht van het voorgaande wekt het geen verbazing dat de GASD de opvattingen van de gemeente over de betekenis van cultuur voor de sociale cohesie en de integratie onderschrijft. Dat geldt ook voor het belang van het betaalbaar houden van cultuur. De ambities op het gebied van de bestrijding van laaggeletterdheid vinden wij te mager. Er zijn in Gouda ca. 7000 laaggeletterden. Dat vormt een ernstig obstakel voor het autonoom functioneren en de zelfredzaamheid van deze inwoners in de Goudse

samenleving. Zeer recent is uit een onderzoek van de Stichting Lezen en Schrijven ook de economische schade van laaggeletterdheid duidelijk geworden. Het is dus van groot belang om de laaggeletterdheid terug te dringen.

De GASD wil graag de volgende punten extra onder de aandacht brengen.

1- Onderzoek op welke wijze de laaggeletterdheid effectiever kan worden bestreden. Biedt bijvoorbeeld de oprichting van een Taalhuis (door de bibliotheek) niet een goede aanzet hiervoor?

2- Leg nóg meer nadruk op een programmering die een diverser Gouds publiek trekt. Breek de cultuurtempels open en maak het aantrekkelijk voor andere groepen, ook al wordt het daardoor soms misschien iets minder "hoge cultuur". Denk daarbij aan ouderen, mensen met een migratie achtergrond, buurtclubs en mensen met een verstandelijke beperking. En let daarbij ook op de toegangsprijzen.

3- Als Mohammed niet naar de berg komt dan komt de berg naar Mohammed! Probeer (nóg) meer naar de mensen toe te gaan. Ga dus (nóg meer) naar scholen en zorgcentra. Stem je communicatie meer af op de doelgroepen die je wil bereiken.

4- De GASD bepleit maximale toegankelijkheid van alle culturele gebouwen en evenementen voor mensen met een fysieke beperking. Verminderde toegankelijkheid kan slechts op zwaarwegende gronden worden geaccepteerd. Zo kunnen monumentale waarden en disproportioneel hoge verbouwingkosten volledige toegankelijkheid in de weg staan.

De GASD bepleit in dat kader:

- neem in de subsidieverstrekking van de instellingen de toegankelijkheid in ruime zin voor mensen met een beperking als onderwerp op, incl. prestatieafspraken; dat heeft ook betrekking op toegankelijkheidsinformatie op de website van de instellingen; maak daarbij gebruik van al eerder door de Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking (GAB) gemaakte toegankelijkheidsrapportages
- hanteer bij de subsidiëring van en vergunningverlening voor culturele evenementen toegankelijkheid voor mensen met een beperking als belangrijk criterium
- betrek bij nieuwbouw of verbouwing van culturele gebouwen en bij grote culturele evenementen van meet af aan organisaties van kwetsbare gebruikers als de GAB en het Seniorenplatform Gouda (SSG).
- schenk ook aandacht aan parkeergelegenheid, rolstoelplaatsen, ringleiding enz.

5- Er kan veel gewonnen worden door in de sfeer van activiteiten meer op elkaar af te stemmen. Er gebeurt heel veel in Gouda. Als al die activiteiten door middel van een programmeringsoverleg op elkaar afgestemd en bekend gemaakt worden kan er veel meer gebruik van worden gemaakt. Gouda Bruist laat met de wekelijkse activiteitenkalender zien hoe het zou kunnen. En juist voor de categorieën burgers bij wie het gevaar van eenzaamheid op de loer ligt - zoals ouderen en werklozen- is deelname aan meerdere activiteiten van groot belang. Cultuur is immers een belangrijk middel tot participatie!

In afwachting van uw reactie op deze punten,

Anke Huisman-Mak
voorzitter Goudse Adviesraad Sociaal Domein